

JANE CORRY

MANO
VYRO
ŽMONA

Iš anglų kalbos vertė Paulė Budraitė

Jotema

Prologas

Žybteli metalas.

Trenkia perkūnas.

„Kviečiame klausytis penktos valandos žinių.“

Linksmai čirškia radijas, stovintis ant pušinio stalelio, nukrauto nuotraukomis (atostogos, diplomo įteikimo iškilmės, vestuvės); graži mėlynai ir rausvai marginta lėkštė; ketvirtis butelio „Jack Daniel’s“, pridengto gimtadienio atviruku.

Galvos skausmas mane pribaiigs. Kairys riešas — irgi. Skausmas krūtinėje gąsdina. Beje, kraujas — taip pat.

Susmunku ant grindų, juodų plytelių vėsa kiek apramina. Aš drebu.

Virš manęs, ant sienos, — purpurinėmis bugenvilijomis nutaškuotas baltas namelis Italijoje. Suvenyras, menantis medaus mėnesį.

Ar gali santuoka baigtis žmogžudyste? Net kai ji ir taip žlugusi?

Tas paveikslas bus paskutinis mano matytas daiktas. Tačiau mintyse aš dar kartą nugyvenu visą gyvenimą.

Vadinasi, kalbos apie mirimą yra tiesa. Praeitis grįžta, kad iškeliautų kartu.

„THE DAILY TELEGRAPH“

2015 m. spalio 20 d., antradienis

Savo namuose rastas mirtinai subadytas dailininkas Edas Makdonaldas. Manoma, kad...

Pirma dalis

Prieš penkiolika metų

1

Lilė

2000-ųjų rugsėjis

— Nerviniesi? — klausia Edas.

Pusryčiams jis beriasi mėgstamų dribsnių. Ryžių dribsnių. Šiaip ir aš juos mėgstu. (Traškius, be pieno.) Vaikystėje krausčiausi iš proto dėl nykštukų ant dribsnių pakelio, ir šis stebuklas mane traukia iki šiol.

Bet šiandien man nieko nesinori valgyti.

— Ar nervinuosi? — pakartoju, prieš mažutį veidrodėlį virš kriauklės segdamasi perlų auskarus. Mūsų butas mažas. Be kompromisų neišsisukome.

O dėl ko man nervintis? — kone paklausiu. Gal dėl pirmos santuokinio gyvenimo dienos. Dėl teisėto santuokinio gyvenimo pirmaisiais ką tik atėjusio naujo amžiaus metais. Nervinuosi, nes reikėjo skirti daugiau laiko ir susirasti geresnį butą nei šis, kur miegamasis ir vonios kambarys tokie maži, jog manoji *Rimmel* pudros tūbelė (dramblio kaulo spalvos) ir du lūpdažiai (rožinis ir ryškiai raudonas) glaudžiasi prie arbatinių šaukštelių virtuvės įrankių stalčiuje. Be to, butas yra prastame Klaphamo kvartale, kuriame knibžda girtuoklių, tokių kaip mūsų artimiausias laiptinės kaimynas.

O gal nervinuosi, kad reikia grįžti į darbą po medaus mėnesio Italijoje? Savaitė Sicilijoje maukiant butelį po butelio „Marsala“ vyno, valgant keptas sardines, gabalą po gabalo avies pieno sūrio viešbutyje, už kurį sumokėjo Edo močiutė...

Gal dėl to nervinuosi.

Paprastai savo darbu džiaugiuosi. Iki šiol buvau darbo teisės specialistė, padėdavau žmonėms, ypač moterims, kai juos neteisinau atleisdavo iš darbo. Globojau neteisybės aukas. Taip, tai aš. Tik per plauką netapau socialine darbuotoja kaip tėtis, bet ačiū užsipyrusiems profesinio orientavimo mokytojams ir, sakykime, tam tikriems įvykiams mano gyvenime, esu, kas esu — dvidešimt penkerių metų žemesnio rango advokatė, dirbanti už minimalų atlygį. Ir dabar niekaip negaliu užsisėgti nugaroje įsiūtos tamsiai mėlyno sijono sagutės. Advokatų kontoroje ryškiai niekas nesirengia, išskyrus sekretores. Ryškūs drabužiai siunčia klaidingą žinutę, bent jau taip man buvo pasakyta, kai pradėjau dirbti. Teisė — sritis, kur galima padaryti didelę karjerą, bet kartais atrodo, kad ši sritis beprotiškai senamadiška.

— Perkeliame tave į kriminalinį, — pareiškė viršininkas, tarsi teiktų vestuvinę dovaną. — Manome, kad tau seksis.

Taigi dabar, vos grįžusi iš medaus mėnesio kelionės, rengiuosi eiti į kalėjimą. Susitiksiu su žmogumi, kaltinamu žmogžudyste. Dar niekada nesu buvusi kalėjime. Ir niekada nenorėjau ten eiti. Kalėjimas — nepažįstamas pasaulis. Jis skirtas žmonėms, kurie blogai elgėsi. O aš — iš tų žmonių, kurie kioske nusipirkę „Kosmo“ ir gavę per daug gražos iškart skuba atiduoti.

Dabar Edas paišinėja. Trupučių pakreipęs galvą kairėn, kažin ką braižo bloknote, padėtame prie dribsnių. Mano vyras visada piešia. Pirmiausia tai mane ir patraukė. Kai paklausiau, kuo jis užsiima, Edas patraukė pečiaus ir liūdnei atsakė: „Reklamuuju. Kūrybine prasme. Bet vieną dieną būsiu visu etatu dirbantis dailininkas. Šitas darbas laikinas, tik sąskaitoms apmokėti.“

Man patiko. Žmogus, žinantis, kur eina. Bet tam tikra prasme aš klydau. Kai Edas piešia arba tapo, jis net nesuvokia, kokioje planetoje gyvena. Štai dabar jis net pamiršo, kad manęs kažko klausė. Bet staiga man pasirodo itin svarbu į tą klausimą atsakyti.

— Nervinuosi? Ne, nesinervinu.

Jis linkteli galva, bet net nesu tikra, ar išgirdo. Kai Edas atsiduria savo zonoje, likęs pasaulis jam tampa nebesvarbus. Jam nesvarbus ir mano nekaltas melas.

Kodėl, klausiu imdama kairę jo ranką, tą, ant kurios piršto užmautas spindintis auksinis vestuvinis žiedas, man nepasakius, kaip jaučiuosi? Kodėl neprisipažinus, kad mane pykina, kad man reikia į tualetą, nors ką tik ten buvau? Nes noriu apsimesti, kad toji savaitė ištrūkus iš kasdienos pasaulio tebesitęsia, ne tik liko įstrigusi pargabentuose suvenyruose, pavyzdžiui, toje gražioje melsvai ir rausvai margintoje lėkštelėje, kurią Edas taip kruopščiai piešia?

Nes stengiuosi apsimesti, kad manęs visai nebaugina tai, kas laukia šįryt? Purškiu ant vidinės riešo pusės neapmuitinamų prekių parduotuvėje įsigytų „Chanel No. 5“ (Edo dovana, nupirktą už vestuvių proga gautą čekį) ir pajuntu, kaip nugara perbėga šiurpas. Praėjusį mėnesį su klientu susitikusį advokatą iš konkurentų kontoros Vandsvorte subadė peiliu — perdūrė abu plaučius. Visko pasitaiko.

— Eime, — pratariau iš nerimo pakeltu balsu. — Abu pavėluosim.

Edas nenorom stojasi nuo išklerusios kėdės, kurios nepaėmė buvęs buto šeimininkas. Naujasis mano vyras aukštas. Jis ilgakojis, vaikšto taip, tarsi atsiprašintų, tarsi mieliau būtų kur nors kitur. Vaikystėje jo plaukai turbūt buvo aukso spalvos, tokie kaip mano („Vos tave pamatę supratome, kad pavadinsime Lile, lelija“, — vis sakydavo mama), bet dabar jie rusvi, smėlio spalvos. Edo pirštai stori, nė iš tolo neprimena menininko, kuriuo jis taip trokšta būti, pirštų.

Mums visiems reikia svajonių. Lelijos turi būti gražios. Grakščios. Žvelgiant nuo pusiaujo aukštyr, atrodau gerai, ir už tai esu dėkinga iš prigimties šviesiems plaukams ir, kaip meiliai sakydavo

velionė mano močiutė, „elegantiškam gulbės kaklui“. Tačiau pažvelgus žemiau, vietoje grakštaus liemens pūpso niekada nenutirpsiantys lašinukai. Kad ir ką daryčiau, niekaip netelpu į mažesnio nei šešiolikto dydžio drabužius, beje, turiu džiaugtis, jeigu ir į šešiolikto telpu. Žinau, kad neturėčiau imti į galvą. Edas sako, jog mano figūra — „dalis manęs“. Na, jis nori pasakyti, kad viskas gražu. Man taip atrodo. Bet aš graužiuosi dėl savo svorio. Visada graužiausi.

Išeinant mano žvilgsnis užkliūva už pluošto vestuvinių atvirukų, atremtų į Edo patefoną. Ponui ir poniai Makdonaldams. Makdonald. Nepasakyčiau, kad pavardė pažįstama.

Ponia Ed Makdonald.

Lilė Makdonald.

Nežinia kiek laiko sugaišau tobulindama parašą, stengdamasi supinti L ir M kilputes, bet kažkodėl vis tiek neatrodo gražiai. Vardas ir pavardė kažin kaip nederą. Tikiuosi, tai nėra blogas ženklas.

Beje, iki savaitės pabaigos teks laišku atsakyti kiekvienam, siuntusiam sveikinimo atviruką. Ko jau ko, bet mandagumo mama mane išmokė.

Vienas atvirukas užrašytas itin pretenzinga rašysena, turkio spalvos rašalu, tuo, „tik pažvelk, kokia aš“ stiliumi. „Deivina kadaise buvo mano mergina, — paaiškino Edas dar prieš jai pasirodant vakarėlyje, kurį rengėme sužadėtuvių proga. — Bet dabar mes — tik draugai.“

Galvoju apie Deivina, kuri juokiasi kaip kumelė, kuri įmantriai susisukusi kaštonines garbanas ir panaši į dailininkų prerafaelitų modelį. Apie Deivina, dirbančią „Renginiuose“, įmonėje, organizuojančioje vakarėlius, į kuriuos vaikšto visos „šausnios merginos“, Deivina, kuri primerkė violetines akutes, kai mudvi supažindino, tarsi svarstyty, kodėl Edas turėtų painiotis su šita pernelyg aukšta, pernelyg apkūnia persona pasišiaususiais plaukais, kurią aš pati kasdien matau veidrodyje.

Ar vyras gali būti moteriai tik draugas, kai baigiasi jų romanas? Savo pirmtakės laišką nutariu palikti pačiai pabaigai. Primenu sau, kad Edas vedė *mane*, o ne ją.

Dabar jau mano naujojo vyro ranka spusteli manąją, tarsi būtų supratęs, kad man reikia padrašinimo.

— Viskas bus gerai, sakau tau.

Minutėlę svarstau, ar jis turi omenyje mūsų santuoką. Paskui prisimenu. Mano pirmasis klientas — nusikaltėlis. Džo Tomasas.

— Ačiū.

Guodžia mintis, kad Edas nepatikėjo mano apsimestine draža. Bet kartu ir kelia nerimą.

Mudu abu uždarome lauko duris, du kartus patikriname, nes viskas mums čia nepažįstama, ir sparčiu žingsniu nueiname iš daugiabučio vedančiu pirmo aukšto koridoriumi. Mums beeinant prasiseria kitos durys, ir pro jas išnyra maža mergaitė ilgais, tamsiais, žvilgančiais plaukais, surištais į uodegą ir siūbuojančiais; paskui mergaitė išseka ir jos mama. Jau ir anksčiau esu jas mačiusi, bet, kai pasakiau „labas“, nei viena neatsakė. Abiejų oda gražios alyvuogių spalvos, jų eisena tokia grakšti, kad atrodo, tarsi plauktų.

Išeiname į rudens žvarbą. Visi keturi traukiame ta pačia kryptimi, bet dabar motina ir dukra eina pirma mūsų, nes žingsniuodamas Edas kažin ką braižo bloknote. Atkreipiu dėmesį, kad pora priešais — tarsi per kalkę nukopijuoti du vienodi egzemplioriai, tik moteris segi labai jau trumpą juodą sijonėlį, o mergaitė, kuri dabar zirzia kažko prašydama, vilki tamsiai mėlyną mokyklinę uniformą. Tariu sau, jog kai turėsime vaikų, išmokysime juos nezirzti.

Kai prieiname stotelę, nusipurtau; blyški rudens saulė be galo skiriasi nuo medaus mėnesio kaitros. Tačiau man krūtinę spaudžia dėl to, kad mudviem tuoj teks skirtis. Visą savaitę praleidus kartu mintis apie tai, kad aštuonias valandas teks kažkaip išbūti be naujojo vyro, mane beveik gąsdina.

Ir nervina. Ne taip jau ir seniai buvau nepriklausoma. Džiaugiasi savo draugija. Bet nuo tos minutės, kai prieš šešis mėnesius (vos prieš šešis mėnesius!) mudu su Edu pirmą kartą pasikalbėjome tame vakarėlyje, podraug jaučiausi ir sustiprėjusi, ir susilpnėjusi.

Sustojame, ir man tenka taikytis su neišvengiamybe. Mano autobusas važiuoja į vieną pusę, jo — į kitą. Edas važiuoja į reklamos agentūrą; ten jis leidžia dienas kurdamas šūkius, kad žmonės nupirktų tai, ko niekada neketino pirkti.

O aš, dailiai įdegusi, vilkėdama tamsiai mėlyną kostiumėlį, keliauju į kalėjimą.

— Kai ten nueisi, nebebus taip baisu, — sako mano naujasis vyras — niekada nemaniau, kad kada nors tarsiu šį žodį! — ir bučiuoja mane į lūpas. Jis atsiduoda ryžių dribsniais ir ta aštraus kvapo dantų pasta, prie kurios dar nepripratau.

— Žinau, — atsakau, kol jis dar nenubėgęs į stotelę kitapus gatvės; dabar jis žiūri į gatvės kampe augantį ąžuolą, vertina jo spalvą ir formą.

Du melai. Balti, nedideli. Pasakyti manant, kad kitas pasijus geriau.

Bet kartais taip ir pradedama meluoti. Nedaug. Ne iš blogos valios. Kol galiausiai viskas išauga į didelį melą, kurio nebegalima suvaldyti.

2

Karla

— Kodėl? — zirzė iš paskos tempiama Karla, įsitvėrusi mamos rankos, tarsi mėgintų pakeisti ryžtingos motinos eisenos ritmą. — Kodėl man reikia eiti?

Jeigu ji ir toliau taip spyriosis, gali būti, kad mama pavargs ir pasiduos. Praėjusią savaitę šis būdas suveikė, nors tada buvo vardinės. Mama verkė daugiau nei įprastai. Ji visada tokia per gimtadienius, vardadienius, Kalėdas ir Velykas.

— Kur dingsta laikas? — sudejuodavo mama aiškiai girdimu sodriu akcentu, visai kitokiu nei kitų mokyklos vaikų motinų. — Devyneri su puse metų be tavo tėvo. Devyneri ilgi metai.

Kiek tik save prisimena, Karla visada žinojo, kad jos tėtis danguje su angelais. Ir taip yra todėl, kad jai gimus jis sulaužė pažadą.

— Tokių dalykų neįmanoma ištaisyti, — šniurkščiojo mama.

Kaip ir to gražaus mėlyno arbatos puodelio auksine ąsele, mąstė Karla. Aną savaitę puodelis išslydo jai iš rankų, kai pasisiūlė jį iššluostyti. Mama verkė, nes puodelis buvo iš Italijos.

Gaila, kad tėtis su angelais. Bet ji tebeturi mamą! Kartą vienas žmogus autobuse pamanė, kad jiedvi — seserys. Tai išgirdusi mama nusijuokė.

— Jis tik norėjo man įsiteikti, — rausdama paaiškino ji. Bet paskui leido Karlai vėlai keltis, taip ją pamalonindama. Karla pasimokė: kai mama labai laiminga, tinkamas metas jos ko nors prašyti.

Tas pat galiojo ir jai esant liūdnei.

Kaip dabar. Prasidedant naujam amžiui. Apie tai jie mokėsi mokykloje.

Nuo pat trimestro pradžios Karlai skaudėjo širdį dėl vikšro formos penalo, pagaminto iš žalio pliušo; mokykloje visi tokius turėjo. Jeigu ir ji tokį penalą turėtų, gal kiti liautųsi erzinti. Skirtis nuo kitų yra blogai. O ji skiriasi, nes klasėje yra už visus mažesnė. *Spirga!* (Keistas žodis; „Žodyne vaikams“, kurią ji įkalbėjo mamą nupirkti bukinisto krautuvėlėje ant kampo, tokio žodžio nėra.) Klara skiriasi, nes jos antakiai tankūs ir juodi. *Gauruota Morè!* Skiriasi, nes jos ir pavardė ne tokia, kaip kitų.

Karla Kavoleti.

Arba Spagoleti, kaip ją vadino vaikai.

Gauruota Karla Spagoleti!

— Kodėl šiandien negalime pabūti namuose? — toliau zirzė ji. *Tikruose namuose*, vos nepridūrė. Ne tuose Italijoje, apie kuriuos mama be paliovos kalba ir kurių ji, Karla, niekada nėra mačiusi.

Mama trumpam stabtelėjo, kad praeitų auksaplaukė kaimynė, metusi į ją nemalonų žvilgsnį.

Karlai šis žvilgsnis buvo pažįstamas. Tokiu žvilgsniu mokykloje į ją žiūrėjo mokytojos, kai neišmoko daugybės lentelės.

— Ir man nesiseka su skaičiais, — atsainiai tarstelėjo mama, kai Karla jos paprašė padėti atlikti namų darbus. — Bet tai visai nesvarbu, jeigu tik nevalgai daug pyragaičių ir nesustorėji. Tokioms moterims kaip mes tereikia būti gražioms.

Vyriškis su žvilgančiu automobiliu ir didele ruda skrybėle *visada* mamai sakydavo, kad ji graži.

Kai jis ateidavo į svečius, mama niekada neverkdavo. Ji pasileisdavo ilgas tamsias garbanas, pasipurkšdavo mėgstamais obelų žiedų kvėpalais ir šaudydavo akimis. Būdavo įjungiamas magnetofonas, ir jie imdavo trepsėti, tik Karlai nebūdavo leidžiama trepsėti per ilgai.

— Į lovytę, *cara mia*, — išdainuodavo mama.

Ir tada Karlai tekdavo išeiti palikus mamą ir jos svečių vienus trepsėti mažoje svetainėje, o nuo suskeldėjusių sienų žvelgdavo ma-

mos šeimos narių portretai. Dažnai šalti jų veidai lankydavo mergaitę košmariškuose sapnuose, ir ji tada nutraukdavo jų šokius, o mama žegnodavosi.

— Tu per didelė, kad sapnuotum tokius sapnus. Netrukdyk man ir Lariui.

Visai neseniai mokykloje Karla turėjo dalyvauti projekte „Mano mamytė ir tėvelis“. Kai ji grįžo namo labai susijaudinusi, mama ilgai caksėjo liežuvium, o paskui, padėjusi galvą ant virtuvės stalo, apsipylė ašaromis.

— Būtinai turiu ką nors atnešti, — neatlyžo Karla. — Negaliu būti vienintelė, kuri neatneš.

Galiausiai mama nukabino tiesaus kaip lenta žmogaus su balta apykakle ir griežtu žvilgsniu nuotrauką.

— Duosime tau tėtį, — pratarė ji tokiu balsu, tarsi gerklėje būtų įstrigęs karštas ledinukas.

Karla mėgo ledinukus. Žmogus iš žvilgančio automobilio jai dažnai atveždavo ledinukų baltame popieriniame maišelyje. Bet tie lipo prie pirštų, ir jai tekdavo nežinia kiek plauti rankas, kad būtų švarios.

Karla pagarbiai laikė nuotrauką rankoje.

— Jis — mano senelis?

Ji klausė žinodama atsakymą. Mama jau daugybę kartų buvo sakiusi. Bet vis tiek gera žinoti. Gera, kai tave patikina, kad tikrai turi senelį, kaip ir kiti klasės vaikai, ir nesvarbu, kad tavo senelis gyvena už daugybės mylių, kalnuose prie Florencijos, ir niekada neatsako į laiškus.

Karlos mama įvyniojo nuotrauką į raudonai oranžinę šilko skarą, kvepiančią rutuliukais nuo kandžių. Karla laukė nesulaukė, kol galės nusinešti ją į mokyklą.

— Čia mano *nonno*, — išdidžiai pareiškė.

Bet visi pradėjo juoktis.

— *Nonno, nonno*, — vis kartojo vienas berniukas. — Kodėl ne senelis, kaip mūsų visų? O kur tavo tėvas?

Taip nutiko prieš vardines; tada Karla įkalbėjo mamą paskambinti ir pasakyti, kad ji susirgo. Tai buvo viena geriausių dienų jos gyvenime! Jiedvi surengė iškylą Haid Parku vadinamoje vietoje, mama dainavo daineles, pasakojo, kaip vaikystėje leido dienas Italijoje.

— Broliai vesdavosi mane maudytis, — svajingai pasakojo ji. — Kartais vakarienei sugaudavome žuvies, paskui dainuodavome, šokdavome, gerdavome vyną.

Karla, svaigdama iš laimės, kad išsisuko nuo pamokų, vyniojo ant mažojo pirštelio tamsių mamos plaukų sruogą.

— Ar ir tėtis ten būdavo?

Staiga juodos mamos akys liovėsi šokusios.

— Ne, mažute. Nebūdavo, — tada ji puolė rinkti nuo raudono languoto patiesalo daiktus — paėmė termosą, sūrį. — Pirmyn. Reikia eiti namo.

Ir staiga toji diena jau nebebuvo pati geriausia gyvenime.

Ir šiandien ne per geriausia. Pirmiausia, teks rašyti kontrolinį, mokytoja sakė. Matematikos kontrolinį ir diktantą. Šie du dalykai Karlai prasčiausiai sekasi. Artėjant autobusų stotelei, mergaitė dar tvirčiau įsikibo mamos.

— Gal tu ir per maža pagal savo metus, — aną vakarą tarė žmogus su žvilgančiu automobiliu, kai ji paprieštaravo ir pasakė, kad neis taip anksti miegoti, — bet esi labai užsispyrusi, tiesa?

O ko man nebūti užsispyrusiai? — ji vos neatrėžė.

— Su Lariu turi būti mandagi, — nuolat kartodavo mama. — Be jo negalėtume čia gyventi.

— Labai prašau, gal galėtume šiandien abi pabūti namie? Labai prašau, — toliau žirzė ji.

Bet mama nepasidavė.

— Man reikia dirbti.

— Bet kodėl? Laris supras, jeigu nesusitiksi su juo per pietus.

Paprastai Klara nevadindavo jo vardu. Jai buvo geriau vadinti jį žmogumi su žvilgančiu automobiliu. Nes tada jis neatrodydavo esąs saviškis.

Mama apsigrėžė ir vos neatsitrenkė į gatvės žibintą. Akimirka ji gal net atrodė pikta.

— Todėl, mažute, kad dar turiu lašą išdidumo, — jos akys nušvito. — Be to, man patinka mano darbas.

Mamos darbas labai svarbus. Jai reikia eilines moteris padaryti gražias! Mama dirba didelėje parduotuvėje, kur pardavinėjami lūpų dažai, blakstienų tušas ir specialūs losjonai, kuriais patepus oda atrodo „gražiai rusva“ arba „balta kaip sniegas“, arba labai šviesiai rusva, atsižvelgiant į natūralią odos spalvą. Kartais mama atsineša dažų pavyzdžių namo ir taip išdažo Karlą, kad ši atrodo gerokai vyresnė. Ir viskas dėl to, kad būtų graži. Kad vieną dieną susirastų vyrą su žvilgančiu automobiliu, kuris šoktų su ja svetainėje.

Taip mama ir susirado Larį. Tą dieną ji stovėjo už kvepalų skyriaus prekystalio, nes kažkas susirgo. Gerai, kai suserga, sakė mama, jeigu tik gali užimti susirgusiojo vietą. Laris atėjo į parduotuvę nupirkti žmonai kvepalų. Jo žmona irgi sirgo. Ir dabar mama daro jo žmonai paslaugą, nes jos dėka Laris vėl laimingas. Jis ir Karlai geras, juk taip? Atneša jai saldinių.

Bet dabar, einant link autobusų stotelės, kur laukia auksaplaukė moteris (kaimynė, kuri, kaip sako mama, valgo per daug pyragaičių), Karlai norėjosi šio to daugiau.

— Gal galėčiau Lario paprašyti penalo-vikšro?

— Ne, — mama mostelėjo ilgomis rankomis raudonais nagučiais. — Negalėtum.

Taip neteisinga. Karla, mintyse jį glostydama, tarėsi juntanti minkštą pliušą. Ji tarėsi girdinti: *Turėčiau būti tavo. Tada visiems patiktume. Nagi, Karla. Gali rasti būdų.*

3

Lilė

Kalėjimas — pačiame metro maršruto gale, dar teks ilgokai važiuoti autobusu. Miško žalumo Distrikto linija metro planelyje aprašina; žalia — tai ne Centrinės linijos raudona, režianti akį ir rékte rékianti įspédama apie pavojų. Dabar mano požeminis traukinys sustoja Barkingo stotelėje ir aš ištempusi kaklą pro lietaus nutaškytą langą žvalgausi po peroną, ieškodama iš vaikystės atmintyje likusių pažįstamų veidų.

Bet nieko nematau. Čia tik pulkai kasdienos rutinai atsidavusių keleivių pabrinkusiais paakiais, susisupusių į lietpalčius, panašių į aptriušusias varnas, ir dar moteris, vedanti dailia raudonai pilka uniforma vilkintį berniuką.

Kadaise visai netoli nuo čia gyvenau normalų gyvenimą. Atmintyje tebematau namą — statytas šeštojo dešimtmečio pradžioje, tinkuotas, tinkas margintas žvirgždu, šviesiai geltonais langų rėmais, nederančiais prie santūresnių kreminių kaimyno rėmų. Tebeprisimenu, kaip ristele bėgu gatve įsikibusi mamai į ranką, skubėdama į biblioteką. Stulbinamai aiškiai prisimenu, kaip tėtis man sako, kad greitai turėsi broliuką ar sesutę. Pagaliau! Dabar būsiu tokia pati, kaip ir kiti klasės draugai iš šaunių triukšmingų, linksmų šeimų. Jos taip skyrėsi nuo ramios mūsų trijulės.

Kažkodėl prisimenu šįryt sutiktą zirziančią mažą mergaitę tamsiai mėlyna uniforma iš mūsų namo ir jos motiną bičių sugeltomis lūpomis, juodais gaurais ir tobulai baltais dantimis. Jos kalbėjosi itališkai. Gundžiausi stabtelėti ir joms pasakyti, jog ką tik Italijoje praleidau medaus mėnesį.

Dažnai susimąstau apie kitų žmonių gyvenimus. Kokį darbą dirba ta graži moteris? Gal ji manekenė? Bet šiandien niekaip nesiliauju galvojusi apie save. Apie savo gyvenimą. Koks būtų mano gyvenimas, jeigu būčiau tapusi socialine darbuotoja, o ne teisininke? Kaip viskas būtų susiklostę, jei atsikrausčiusi į Londoną su kambario drauge nebūčiau nuėjusi į tą vakarėlį, nes paprastai į vakarėlius nevaikštau? Kas būtų buvę, jei ant rusvo kilimo nebūčiau išpylusi vyno? Kaip viskas būtų pasisukę, jei geraširdis vyrukas smėlio spalvos plaukais („Labas, aš — Edas“), pasirišęs tamsiai mėlyną kaklas karę ir kalbantis išsilavinusio žmogaus balsu, nebūtų man padėjęs to kilimo išvalyti kartodamas, kad, jo manymu, tas kilimas atrodo labai nuobodžiai ir prašyte prašėsi pagyvinamas? Kaip būtų, jei nebūčiau buvusi tokia girta (iš nervų) ir papasakojusi apie brolio mirtį, kai jis manęs paklausė apie šeimą? Kaip viskas būtų nutikę, jei tas linksmas žmogus, sugebėjęs mane prajuokinti, bet kartu ir mokėjęs išklaudyti, nebūtų pasipiršęs jau per antrą pasimatymą? Kaip tada, jeigu meniškas privilegijuotas jo pasaulis (visiškai kitoks nei manasis) man nebūtų reiškęs galimybės pabėgti nuo praities baisių...

Ar tikrai tai, ką pasakoji apie brolių, yra tiesa? Pro keleivių-varnų pradalgės prasimuša mamos balsas ir nematomu lynu nutempia mane iš Londono į Devoną, kur persikėlėme praėjus dvejiems metams po to, kai atsirado Danielis.

Susisupu į suaugusio žmogaus paltą ir metu jos balsą pro langą ant bėgių. Dabar neprivalau jo klausytis. Esu suaugusi. Ištekėjusi. Turiu gerą darbą, rimtas pareigas. Dabar kaip tik ir turėčiau atkreipti dėmesį į pareigų užkrautą atsakomybę, o ne klaidžioti laiku. „Reikia įsivaizduoti, ką mano kaltinamojo pusė, — nuolat kartoja vyresnysis partneris. — Visada būk per žingsnį priekyje.“

Muistrydamasi ir stengdamasi tilpti tarp dviejų tvirtų pilkomis kelnėmis aptemptų kelių — po vieną iš abiejų mano sėdynės pusių — atsegu išsipūtusį juodą portfeliuką. Ne tokia jau ir paprasta